

ធ្មេញស្អិត

ធ្មេញស្អិត គឺជាការជំនួសមកវិញដោយសិប្បនិម្មិត អោយធ្មេញធម្មជាតិ និង រចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់របស់វាដែលមានបាត់បង់ ។

ធ្មេញស្អិតទាំងស្រុង (complete denture រឺ full denture) ប្រើសំរាប់ជំនួសធ្មេញធម្មជាតិ និងរចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់របស់វាអោយទាំងថ្កាមលើ និងថ្កាមក្រោម ។ វាអាចដាក់អោយជាប់ដោយសារបន្សុំនៃចលនាសាច់ដុំ និង ការស្អិតទៅនឹងផ្ទៃសាច់អញ្ចាញ រឺ ដោយសារការដាំបង្គោលក្នុងឆ្អឹង ។

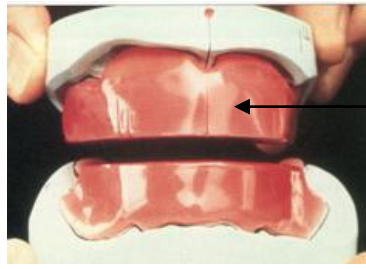
ដំណាក់កាលនៃការស្ថាបនា ធ្មេញស្អិតទាំងស្រុង

អ្នកឯកទេសស្ថាបនាធ្មេញ ត្រូវតែអោយគេផ្តល់អោយនូវ៖

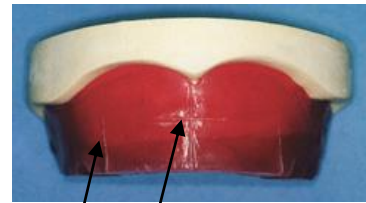
- ពុម្ពធ្មេញទាំងពីរ (លើ ក្រោម)
- កំណត់ត្រាស្តីពីលក្ខណៈធ្មេញ រឺ អក្សរធ្មេញទាក់ទងគ្នាយ៉ាងមេច (ធ្មេញប៉ះគ្នាដោយរបៀបណា)
- ពណ៌ និង ទំហំធ្មេញដែលត្រូវការដាក់ ជំនួសធ្មេញដែលបានបាត់បង់នៅក្នុងមាត់
- ការណែនាំពីអ្វីដែលទទួលបានត្រូវការ (ប័ណ្ណការងាររបស់បន្ទប់ពិសោធន៍)

ការស្ថាបនាធ្មេញស្អិតទាំងស្រុង

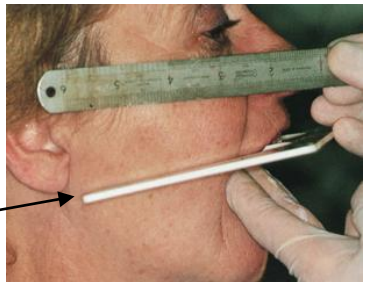
ការយកពុម្ពដំបូង និងចុងក្រោយត្រូវផ្តល់ទៅអោយអ្នកស្ថាបនា (អ្នក labo) ដែលជាអ្នកនឹងរៀបចំពុម្ពធ្មេញ និង បង្កើត Wax record blocks (ដុំកំណត់ត្រាធ្វើពីក្រមួនសំរាប់ដាំធ្មេញ) ។

Wax record blocks ត្រូវបានគេប្រើសំរាប់កត់ត្រា៖
របៀបដែលធ្មេញលើ និង ធ្មេញក្រោម គួរជួបគ្នា ។
កន្លែងណាជា midline (ផ្នែកកណ្តាលនៃផ្ទៃមុខរបស់អ្នកជំងឺ) ។

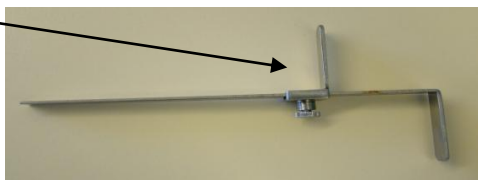

ទីតាំងណាដែលតែមខាងក្រោមនៃធ្មេញមុខរបស់អ្នកជំងឺគួរស្ថិតនៅ ។
កន្លែងណាផ្ទៃទំពេរ នៃធ្មេញខាងក្រោយ គួរស្ថិតនៅ (ដោយប្រើ foxes bite plane) ។

កន្លែងណាជាកំរិតខ្ពស់បំផុតនៃស្នាមញញើមរបស់អ្នកជំងឺ ដែលត្រូវបានគេកត់ត្រាលើដុំក្រមួន ។
កន្លែងណាធ្មេញចង្អុមខាងលើគួរស្ថិតនៅ (ជាធម្មតាវាជា ខ្សែរបញ្ជូរពិគេមក្រៅនៃច្រមុះអ្នកជំងឺ) ។

Willis Bite Gauge ត្រូវបានគេប្រើដើម្បីពិនិត្យអោយច្បាស់ថា មាត់របស់អ្នកជំងឺមិនបើក រឺបិទខ្លាំងពេក ។

Wax record blocks ត្រូវបានបិតអោយជាប់គ្នាដោយទន្តពេទ្យ ដោយមានសញ្ញាសំគាល់ដើម្បីបង្ហាញ ថាតើ ធ្មេញស្ថិតពេល ធ្វើហើយនឹងប៉ះគ្នាយ៉ាងម្តេច ។ កំណត់សំគាល់ទាំងនោះក៏ងាយអោយ អ្នកlabo អាចកំណត់ថាតើ ត្រូវដាក់ធ្មេញសិប្បនិម្មិតទំហំប៉ុណ្ណា វែងប៉ុណ្ណាហើយពណ៌អ្វី ។ ធ្មេញសំរាប់ធ្មេញស្ថិត ត្រូវបានគេផ្តល់អោយក្នុងកំរូខុសៗគ្នា — វាអាចជាធ្មេញ វែងនិងតូច បួនជ្រុង រឺ មូល ។ ទន្តពេទ្យជាធម្មតា នឹងសំរេចចិត្តថាតើ ធ្មេញសិប្បនិម្មិតប្រភេទណាដែលល្អបំផុត សក្តិសមនឹងទំរង់មុខរបស់អ្នកជំងឺ ។ អ្នក labo នឹងតំឡើងពុម្ពធ្មេញនៅលើ articulator (ឧបករណ៍ដែលប្រើក្នុងគោលបំណងបង្កើតចលនារបស់ឆ្អឹងថ្នាមសិប្បនិម្មិត) ។

Articulator អាចមានត្រចៀកធម្មតាមួយ ដែល បើកនិងបិទ រឺ ជា anatomical articulator ដែលអាចបង្កើត ចលនា ដូចគ្នាទៅនឹង ឆ្អឹងថ្នាម ។

អ្នក labo នឹងដាំធ្មេញដែលបានជ្រើសរើសរួចនោះ នៅលើ ដុំក្រមួន ស្ថិតក្នុងទីតាំងដែលទន្តពេទ្យ មានចង្កូលបង្ហាញ ដើម្បីបង្កើតក្រាស់ធ្មេញស្ថិតសាក់ល្បួងមួយ ។

ក្រាស់ធ្មេញសាក់ល្បួង មើលទៅសឹងតែដូចនឹងធ្មេញស្ថិតពេលធ្វើរួច ប៉ុន្តែ វាត្រូវបានគេធ្វើពីក្រមួនទន់ ។

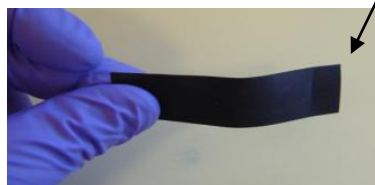
ស្ថិតធ្មេញនោះ ត្រូវបានគេ ល ក្នុងមាត់អ្នកជំងឺ ហើយទន្តពេទ្យត្រួតពិនិត្យមើលដើម្បីថាតើធ្មេញណា ដូចគ្នា យ៉ាងស្មើ ពីមុខទៅក្រោយ ហើយពីម្ខាងទៅម្ខាង ។ ការត្រួតពិនិត្យនោះធ្វើឡើងដើម្បីអោយដឹងថា អ្នកជំងឺអាច និយាយច្បាស់ៗ ដោយធ្មេញមិនប៉ះគ្នាខ្លាំងៗ ហើយ មិនមានចន្លោះធំខ្លាំងពេក នៅរវាងធ្មេញលើ និងធ្មេញក្រោម ។ អោយកញ្ជក់ទៅអ្នកជំងឺ ដូច្នេះ អ្នកជំងឺអាចមើល ហើយ តេតិករាយជាមួយរូបរាងធ្មេញដាក់ទាំងនោះរឺទេ ។

ដោយសារការកែសំរួលខ្លះៗអាចនឹងត្រូវការ គេត្រូវការក្រមួនបន្ទះ ចង្កាងភ្លើង បន្ទន់ក្រមួន និង កាំបិតចៀវក្រមួន ។

ក្រដាសមើលកំណាំធ្មេញ ត្រូវការសំរាប់ត្រួតពិនិត្យមើលកំណាំធ្មេញ (កន្លែងធ្មេញជួបគ្នា) ។

ក្រដាសធ្វើពីកាបូននេះ នឹងបង្កើតស្នាមលើធ្មេញ នៅកន្លែងកល់ រឺប៉ះ ។ ដងឆាប់ត្រង់ (straight handpiece) និង ផ្លែខែធ្វើ ពីជ័រ (acrylic bur) គួរតែមានជាស្រេច ។

ការ ល ធ្មេញស្ថិតថ្មី

ទន្តពេទ្យនឹងល ធ្មេញស្ថិតដើម្បីធ្វើអោយប្រាកដថា វាល្មម ហើយវាមានលំនឹង និងបីតជាប់បានល្អរឺទេ (វានឹងស្ថិតនៅមួយកន្លែង) ។ ប្រសិនបើមានកំលាំងសង្កត់មិនស្មើរត្រង់កន្លែងណាមួយ រឺអ្នកជំងឺពាក់មិនស្រួល — ម្សៅសំរាប់ញាក់ពីកំលាំងសង្កត់ ត្រូវបានលាប

នៅលើផ្ទៃដែលត្រូវពាក់របស់ឆ្នេញស្អិត ហើយ ដាក់វាទៅក្នុងមាត់ ដោយសង្កត់ ។ ឆ្នេញស្អិតនោះត្រូវដោះចេញមកវិញ ហើយទន្តពេទ្យ អាចឃើញតាមរយៈម្សៅពិកនៃដែលមាន ការសង្កត់មិនស្មើគ្នាទៅលើសាច់អញ្ចាញ ។ នៅពេលឆ្នេញស្អិតបានពាក់ស្រួលហើយ ទន្តពេទ្យត្រូវពិនិត្យវាឆ្នេញ ហើយអាចយកក្រដាសមើលកំណាំឆ្នេញ រឺ ក្រមួនកំណាំឆ្នេញ ដើម្បីមើលកន្លែងប៉ះនៅលើឆ្នេញ ។ ដងខែត្រង់ (straight handpiece) និង ផ្លែខែធ្វើពីដ័រ (acrylic burs) និង ផ្លែខែសំរាប់ប៉ូលា អាចប្រើសំរាប់កែសំរួល ឆ្នេញស្អិត នោះ ។ សូមអោយកញ្ជក់ទៅអ្នកជំងឺដើម្បីអោយគេមើលថាគេសប្បាយចិត្តនឹងរូបរាងរបស់ឆ្នេញស្អិតនោះរឺទេ ។ ការណែនាំមួយចំនួនត្រូវផ្តល់ទៅអោយអ្នកជំងឺក្នុងការថែរក្សាឆ្នេញស្អិតថ្មីរបស់ពួកគេ ។ ការណែនាំនេះគួរសរសេរ លើក្រដាស ដូចនេះអ្នកជំងឺអាចយកវាទៅជាមួយ ហើយអានវាបាន ។

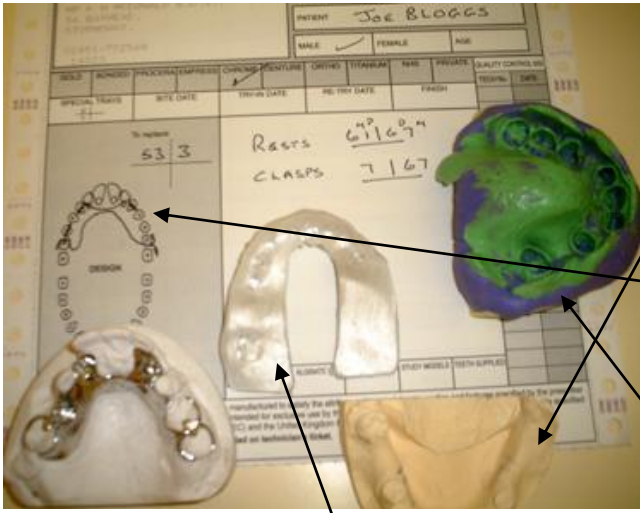
- ឆ្នេញស្អិតគួរសំអាតដោយបង្ហូរទឹកលាង ក្រោយពេលញាំអាហាររួច
- ច្រាសតូចសំរាប់ដុសឆ្នេញស្អិត រឺច្រាសដុសឆ្នេញគួរប្រើជារៀងរាល់ថ្ងៃសំរាប់ដុសសំអាតឆ្នេញស្អិត
- នៅពេលសំអាតឆ្នេញស្អិត លាងវាក្នុងបាសាំងដាក់ទឹកពេញ ដើម្បីចៀសវាងធ្លាក់វាលើផ្ទៃដ័រ
- ឆ្នេញស្អិតគួរតែដោះចេញនៅពេលយប់ ហើយរក្សាទុកក្នុងកែវទឹកដើម្បីការពារវាកុំអោយស្ងួតពេក
- សូមបរិភោគអាហារទន់ៗសិន រហូតដល់មាត់របស់អ្នកស៊ាំនឹងឆ្នេញស្អិតនោះ
- ណាត់ជួបជាមួយនឹង គ្លីនិច ប្រសិនបើ ឆ្នេញស្អិតធ្វើអោយមានការឈឺចាប់នៅក្នុងមាត់

ឆ្នេញស្អិតដោយផ្នែក សំរាប់ជំនួសឆ្នេញ មួយ រឺច្រើន ប៉ុន្តែមិនសំរាប់ជំនួសឆ្នេញធម្មជាតិ និងរចនាសំព័ន្ធរបស់វា ទាំងអស់នោះទេ ។ វាអាចទ្រទាំងមូលលើជាលិកាទន់ (soft tissue or tissue-borne) រឺទ្រទាំងអស់លើ ឆ្នេញ (tooth-borne) រឺ ជាបន្សំនៃ ជាលិកាទន់ទាំងអស់និង លើឆ្នេញទាំងអស់ ។ ឆ្នេញស្អិត អាចធ្វើឡើងពី ដ័រ (resin) តែឯង ជាធម្មតាគឺធ្វើពី acrylic (polymethylmethacrylate) រឺក៏ធ្វើពី ដ័របូកលោហៈ ដែលជាធម្មតា វាជាប្រភេទលោហៈ cobalt-chromium ហើយ ឆ្នេញធ្វើពី resin រឺ porcelain.

ឆ្នេញស្អិតដោយផ្នែកធ្វើពី acrylic អាចធ្វើបានលឿង និងងាយស្រួល ហើយវាមានតំលៃថោក ស្រួលកែតម្រូវ អាចបន្ថែមឆ្នេញ ពេលក្រោយទៀត ហើយ acrylic ក៏អាចបន្ថែមបានដែរដើម្បីអោយវាកាន់តែជាប់ល្អ ប្រភេទឆ្នេញស្អិតដោយផ្នែកនេះអាចធ្វើពីឆ្នេញ ១ ទៅ ១៥គ្រាប់ ។ ពួកវាអាចធ្វើអោយទាក់ជាប់ចំណីអាហារ នៅជុំវិញឆ្នេញដែលសេសសល់ ហើយពួកវាអាចបណ្តាលអោយ ប៉ះពាល់អញ្ចាញជុំវិញឆ្នេញដែលនៅសល់ ។

ឆ្នេញស្អិតធ្វើពី cobalt chromium គឺជាឆ្នេញស្អិតដែលជាប់ល្អ ហើយមិនបំផ្លាញឆ្នេញ និងអញ្ចាញនៅសល់ ហើយវាត្រូវបានទប់ ដោយទំពូកដែក ហើយមានចលនាតិចតួចបំផុត ហើយមិនចាំបាច់អោយគ្រប់ លើក្រអូម និងអាចអោយអ្នកជំងឺដឹងរសជាតិ បានច្រើន ហើយបាតឆ្នេញស្អិតនៅលើក្រអូម រឺនៅក្រោយឆ្នេញមុខខាងក្រោមអាចធ្វើឡើងជាង ឆ្នេញស្អិតធ្វើពី acrylic ។ វាមានតំលៃថ្លៃ ហើយចំណាយពេលធ្វើច្រើន វាត្រូវការការណាត់ជួបបន្ថែម ដើម្បីត្រួតពិនិត្យមើលការអិបរបស់ឆ្នេញស្អិតធ្វើពីលោហៈនោះ ហើយ វាត្រូវមានឆ្នេញល្អនៅសេសសល់ដើម្បីផ្តល់នូវការទ្រទ្រង់ និង ផ្តល់នូវការទាក់ជាប់ សំរាប់ឆ្នេញស្អិតនោះ ។

Skeleton denture គឺជាឆ្នេញស្អិតដែលពោរពេញដោយឆ្នេញសិប្បនិមិត្តច្រើន ហើយមាន connector ធ្វើពីលោហៈ ទំហំតូចៗ ដែលទុកអោយសាច់អញ្ចាញនិងតែមរបស់ នៅចំហរច្រើន ។

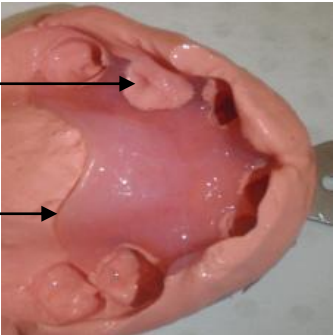
សំរាប់ធ្វើព្យាបាលដែលធ្វើពី chrome mental ដំណាក់កាលវះកាត់ បន្ថែមទៀតគឺត្រូវការ ដើម្បីពិនិត្យមើលការអិបជាប់ នៃលោហៈរបស់ ធ្វើព្យាបាលនោះ ។

នៅក្នុងឧទាហរណ៍នេះ ពុម្ពដែលត្រូវសិក្សា ត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីជួយរចនា គ្រោងលោហៈរបស់ធ្វើព្យាបាល ហើយ វាត្រូវត្រួតពិនិត្យការងាររបស់ labo ធ្វើព្យា ។ ការយកពុម្ពចុងក្រោយ ត្រូវបានយកដោយប្រើ rubber based putty និង fine wash material ដើម្បីអោយការយក ពុម្ពនោះច្បាស់ល្អ ។

ក្រមួនខាំយកកំណាំធ្វើព្យា បង្ហាញថាតើធ្វើព្យាជួបគ្នាយ៉ាងដូចម្តេច ។

ធ្វើព្យាស្នាមៗ ដែលអាចជាធ្វើព្យាស្នាមទាំងស្រុង រឺដោយផ្នែក ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីជំនួសធ្វើព្យាស្នាមៗ បន្ទាប់ពីការដកធ្វើព្យា ។ ធ្វើព្យាស្នាមៗ អាចត្រូវបានគេរចនាឡើង ដូចនេះការជំនួសនូវធ្វើព្យាស្នាមៗនិម្មិតមកវិញ អាចអិបនៅលើរណ្តៅដកធ្វើព្យារួចរបស់ ឆ្អឹងថ្កាម (open face) រឺ ដោយមានការលាតសន្ធឹងទៅខាង buccal រឺ labial នៃបាត acrylic resin នៅជាប់នឹងធ្វើព្យាទើបដក (flanged) ។

ការបន្ថែមបន្ថយទៅលើធ្វើព្យាស្នាមៗ ជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់ acrylic denture ប្រសិនបើ ធ្វើព្យាមួយគ្រាប់ត្រូវបានដកចេញ ធ្វើព្យាធ្វើពី acrylic អាចបន្ថែមនៅលើស្ថិតធ្វើព្យានោះបាន ។ ការយកពុម្ពពី alginate ត្រូវធ្វើឡើងដោយពាក់ធ្វើព្យាស្នាមៗនោះ ហើយ អ្នក labo នឹងចាក់ពុម្ពធ្វើព្យា និងធ្វើព្យាស្នាមៗនោះ ហើយនឹងបន្ថែមគ្រាប់ធ្វើព្យាលើ ធ្វើព្យាស្នាមៗដែលមានស្រាប់នោះ ។ ការធ្វើនេះអាចបញ្ចប់ក្នុង រយៈពេល ពីរថ្ងៃម៉ោង ។

ធ្វើព្យាទើបដកស្នាមៗ
 ធ្វើព្យាស្នាមៗដោយផ្នែកធ្វើពី acrylic នៅក្នុង ការយកពុម្ពពី alginate